

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8040/2567

พนักงานอัยการจังหวัดเชิงโจทก์ นาย ส.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 377, พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 4, พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 5, พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 7, พ.ร.บ.โรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 55, ป.อ. มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30

ย่อ / หลักกฎหมาย

การกระทำความผิดจะเป็นความผิดตาม ป.อ. มาตรา 377 ต้องได้ความว่า ผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้ควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายแล้วปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเที่ยวไปโดยลำพังในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ ซึ่งการควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายมีวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันไปตามสภาพและประเภทของสัตว์ สำหรับสุนัขแม้เป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์แต่ก็อาจมีนิสัยดุร้ายได้โดยธรรมชาติ เนื่องจากสุนัขเลี้ยงมีต้นกำเนิดมาจากสุนัขป่าจึงยังคงมีสัญชาตญาณดิบในการเป็นนักล่าและนักต่อสู้ในตัวเองทำให้บางครั้งสุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรง การจะควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงของสุนัขได้นั้น ผู้ควบคุมจึงต้องอยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขจนสามารถควบคุมสิ่งที่มากระตุ้นพฤติกรรมของสุนัข ช่วยลดทอนความก้าวร้าวของสุนัข และแยกสุนัขออกจากเหยื่อไม่ว่าด้วยการใช้แรงกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข การออกคำสั่ง หรือการลงโทษ ดังนั้น ผู้ควบคุมสัตว์ดุตามความหมายของ ป.อ. มาตรา 377 ต้องถือตามความเป็นจริง โดยผู้ควบคุมต้องอยู่ในสถานะที่สามารถควบคุมสุนัขได้ในขณะสุนัขออกเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่า ขณะเกิดเหตุจำเลยป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล จึงมอบหมายให้ ส. เลี้ยงและดูแลสุนัขของจำเลยแทน แม้จำเลยเพียงแต่ฝากให้ ส. เลี้ยงดูสุนัขเป็นการชั่วคราวโดยมิได้กำชับให้ ส. ใช้ความระมัดระวังในการควบคุมดูแลสุนัขไม่ให้ไปสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นก็ตาม ก็ถือเป็นความบกพร่องในฐานะที่จำเลยเป็นเจ้าของสุนัขเท่านั้น แต่ในฐานะผู้ควบคุมสุนัขแล้ว จำเลยไม่ได้อยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขของจำเลยจนสามารถใช้แรงกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข ออกคำสั่ง หรือลงโทษสุนัขเพื่อป้องกันหรือห้ามปรามมิให้สุนัขเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงกัดแทะของผู้เสียหายจนถึงแก่ความตายได้ จำเลยจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ควบคุมสัตว์ในขณะเกิดเหตุ การกระทำของจำเลยตามฟ้องไม่ครบองค์ประกอบความผิดตาม ป.อ. มาตรา 377 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายกฟ้องในความผิดฐานนี้มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 4, 5, 7, 55 จำเลยให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 7 (ที่ถูก มาตรา 7 วรรคหนึ่ง (2)), 55 การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมายหลายบทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90 แต่ละบทมีอัตราโทษเท่ากัน ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 (ที่ถูกคือ การกระทำของจำเลยเป็นกรรมเดียวผิดต่อกฎหมาย

หลายบท ให้ลงโทษตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 55 ซึ่งเป็นกฎหมายบทที่มีโทษหนักที่สุดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90) ปรับ 10,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 5 แผนกคดีสิ่งแวดล้อมพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ลงโทษจำเลยตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 มาตรา 7 (ที่ถูก มาตรา 7 วรรคหนึ่ง (2)), 55 ปรับ 2,000 บาท ยกฟ้องโจทก์สำหรับความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์ฎีกาศาลฎีกาแผนกคดีสิ่งแวดล้อมวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่โจทก์และจำเลยไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติว่า จำเลยเป็นเจ้าของของสุนัขพันธุ์ไทยชื่อ "ขาว" ขณะเกิดเหตุจำเลยป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาลจึงมอบหมายให้นายสมิงเลี้ยงและดูแลสุนัขของจำเลยแทน นายสมิงเลี้ยงดูแลสุนัขของจำเลยร่วมกับสุนัขของนายสมิงอีก 3 ตัว ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง สุนัขของจำเลยและสุนัขของนายสมิงรุมกัดและของนายสายเพชร ผู้เสียหาย จนถึงแก่ความตาย สำหรับความผิดฐานเป็นเจ้าของสุนัขไม่ปฏิบัติตามระบบการป้องกันและควบคุมโรคระบาดในสุนัขตามกฎหมายกระทรวงซึ่งออกตามความในมาตรา 7 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558 ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ลงโทษจำเลย ค่าความไม่ฎีกา ความผิดฐานนี้จึงยุติไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 5 คดีมีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เพียงประการเดียวว่า การกระทำของจำเลยครอบงำประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 หรือไม่ เห็นว่า การกระทำอันจะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 ต้องได้ความว่า ผู้กระทำความผิดต้องเป็นผู้ควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายแล้วปล่อยปลະละเลยให้สัตว์นั้นเที่ยวไปโดยลำพังในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ ซึ่งการควบคุมสัตว์ดุหรือสัตว์ร้ายมีวิธีการควบคุมที่แตกต่างกันไปตามสภาพและประเภทของสัตว์ สำหรับสุนัขแม้เป็นสัตว์เลี้ยงของมนุษย์แต่ก็อาจมีนิสัยดุร้ายได้โดยธรรมชาติ เนื่องจากสุนัขเลี้ยงมีต้นกำเนิดมาจากสุนัขป่าจึงยังคงมีสัญชาตญาณดิบในการเป็นนักล่าและนักต่อสู้อยู่ในตัวทำให้บางครั้งสุนัขมีพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรง การจะควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงของสุนัขได้นั้นผู้ควบคุมจึงต้องอยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขจนสามารถควบคุมสิ่งที่มากระตุ้นพฤติกรรมของสุนัข ช่วยลดทอนความก้าวร้าวของสุนัข และแยกสุนัขออกจากเหยื่อไม่ว่าด้วยการใช้ร่างกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข การออกคำสั่ง หรือการลงโทษ ดังนั้นผู้ควบคุมสัตว์ดุตามความหมายของประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 ต้องถือตามความเป็นจริงโดยผู้ควบคุมต้องอยู่ในสถานะที่สามารถควบคุมสุนัขได้ในขณะสุนัขออกเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงในประการที่อาจทำอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์ เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังเป็นยุติว่าขณะเกิดเหตุจำเลยป่วยด้วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต้องนอนพักรักษาตัวที่โรงพยาบาล จึงมอบหมายให้นายสมิงเลี้ยงและดูแลสุนัขของจำเลยแทน แม้จำเลยเพียงแต่ฝากให้นายสมิงเลี้ยงดูแลสุนัขเป็นการชั่วคราวโดยมิได้กำชับให้นายสมิงใช้ความระมัดระวังในการควบคุมดูแลสุนัขไม่ให้ไปสร้างความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อื่นก็ตาม ก็ถือเป็นความบกพร่องในฐานะที่จำเลยเป็นเจ้าของสุนัขเท่านั้น แต่ในฐานะผู้ควบคุมสุนัขแล้วจำเลยไม่ได้อยู่ใกล้ชิดตัวสุนัขของจำเลยจนสามารถใช้ร่างกายหรืออุปกรณ์ในการบังคับตัวสุนัข ออกคำสั่ง หรือลงโทษสุนัขเพื่อป้องกันหรือห้ามปรามมิให้สุนัขเที่ยวไปแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวและรุนแรงกัดและของผู้อื่นถึงแก่ความตายได้ จำเลยจึงไม่อยู่ในฐานะเป็นผู้ควบคุมสัตว์ในขณะเกิดเหตุ การกระทำของจำเลยตามฟ้องไม่ครอบงำประกอบความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 377 ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 5 พิพากษา

ยกฟ้องในความผิดฐานนี้มานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

อดุลย์ ชันทอง · กงจักร โพธิ์พร้อม · รุ่งศักดิ์ วงศ์กระสันต์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/8040/2567>